

KZ

משרד עורכי דין זרקו זמיר

הסתבכת עם רשות המיסים?

כך תצא מזה בשלום
מאת עו"ד קרן זרקו זמיר

עבירות מס: זה יכול לקרות לכל אחד

כבעל עסק המחויב בדיווח שוטף לרשות המסים, כדאי לך לדעת שכל אחד יכול להגיע למצב של היתקלות משפטית ולמחלוקות עם הרשות, שיכולות להוביל במקרים מסוימים לאישום פלילי, קנסות כבדים ואפילו מאסר בפועל.

לכן, חשוב לדעת כיצד להתנהג במצבים של חקירה, חיפוש כדי למנוע אי הבנות שעלולות להרע – או פסילת ספרים את המצב, לפתור את העניין במהירות ולמזער את הנזק ככל הניתן.

כך תגיע מוכן: המדריך שיסייע לך מול רשות המסים

מדריך זה נועד לעזור לך במקרים של פתיחת חקירה נגדך על ידי רשות המסים, ביצוע חיפוש או פסילת ספרי החשבונות שלך בחשד לעבירות מס או הלבנת הון. כאן תוכל לגלות מהן הזכויות המגיעות לך בכל שלב, לקבל המלצות כיצד להתנהג במצבים העומדים בפניך, ולדעת ממה כדאי להיזהר במהלך ההתנהלות המשפטית מול רשות המסים. כבעל עסק הניצב מול רשות המסים ויודע היטב כיצד לנהוג בכל מצב, תוכל לחסוך לעצמך עוגמת נפש רבה, תשלום קנסות ואף עונש מאסר.

כאן נסביר בדיוק איך עושים את זה.

1 חיפוש

הכר את הזכויות שלך: מה מותר ואסור
לחוקרים לעשות בזמן חיפוש?

חיפוש

הכר את הזכויות שלך: מה מותר ואסור לחוקרים לעשות בזמן חיפוש?

← **חיפוש בבית העסק:** רשות המסים יכולה להגיע לחיפוש בבית העסק שלך בכל רגע נתון, לבצע חיפוש ללא צו בית משפט, לתפוס מסמכים וכל דבר הנדרש לה לצורך ביצוע חקירה נגדך.

← **חיפוש בבית:** במקרה של חיפוש בבית, אין לאיש סמכות לערוך חיפוש בביתך ללא צו מבית משפט, אלא אם כן נתת את הסכמתך. קרא את הצו בעיון על מנת להבין את הסיבה וההסבר לביצוע החיפוש.

← **חיפוש בעסק המנוהל מהבית - במקרה של עסק המנוהל מהבית,** קיימת סמכות

חזרה לתפריט הראשי <<

לערוך חיפוש בביתך גם ללא צו מבית משפט.

← **חיפוש במחשבים** - כדי לבצע חיפוש במחשבים שלך, יש צורך בצו נפרד ומיוחד לעניין זה ובו פירוט לגבי תנאי החיפוש ומטרותיו. גם את הצו הזה מומלץ לקרוא ולהבין היטב.

← בזמן חיפוש, יש צורך בנוכחותם של **שני עדים**. ללא עדים, לא ניתן לבצע חיפוש.

← בעת ביצוע החיפוש, חובה על החוקר לערוך **רשימה של המסמכים ו/או החפצים** שנתפסו על ידיו. ודא שהרשימה מפורטת וברורה ודרוש לקבל העתק משלך.

כך תנהג נכון בזמן החיפוש

← אין ספק שעריכת חיפוש בבית היא אירוע לא נעים, אך חשוב לשמור על **קור רוח** לכל אורכו ולא לאבד את העשתונות.

← חשוב **להימנע מתגובות אימפולסיביות**. גם אם הרגשתך היא שנחשדת בעבירות שלא ביצעת, בלהט הרגע אתה עלול לומר או לעשות דברים שיסבכו אותך מאוחר יותר.

← **תכנן את צעדיך הבאים**. לאחר שהחיפוש נגמר ותחושת ההפתעה חולפת, כדאי לקיים הערכת מצב, להבין את משמעותו ולתכנן את הפעולות הבאות שלך בתבונה ובזהירות.

← השלב האידיאלי **ליצירת קשר עם עורך דין** הוא כבר בשלב החיפוש, שבדרך כלל מוביל ישירות לחקירה. לכן, כבר בשלב החיפוש עדכן את רואה החשבון או יועץ המס שלך, וודא שדואגים עבורך לעורך דין מומחה בתחום המסים, כך

שיספיק להגיע אל חדר החקירות בהקדם
האפשרי.

← עד הגעת עורך הדין שלך למקום, **שמור על**
שתיקה זו זכותך המלאה ואל תוותר עליה.

חזרה לתפריט הראשי <<

keren@keren-law.co.il

03-6354090

054-5946363

2 חקירה

זכויות הנחקר: מה מגיע לך על פי חוק?

חקירה

זכויות הנחקר: מה מגיע לך על פי חוק?

הזכות לעורך דין: אם אתה נחקר תחת אזהרה, הינך בחזקת חשוד ורצוי מאוד להיוועץ בעורך דין מומחה לענייני מסים לפני שתמסור את גרסתך לחוקרים.

שים לב: ויתור על הזכות להיוועץ עם עורך דין לא יביא לשיפור המצב שלך ולא יפחית במאום את החשדות נגדך - הוא רק יכול להרע את מצבך. בשום אופן אל תוותר על פגישה עם עורך הדין שלך ואל תסכים לדחות את הפגישה עמו.

חיסיון עורך דין-לקוח: כל שיחותיך עם עורך הדין שלך הינן חסויות. אם אתה נחקר על שיחות אלו - אינך חייב להשיב.

זכות השתיקה: כאשר אתה נחקר במעמד חשוד, יש לך זכות לשמור על שתיקה. כדאי לשקול היטב כיצד ומתי לממש זכות זו, ומומלץ להתייעץ עם עורך דין בנוגע לשימוש בה.

מסמכים: כאשר אתה נשאל על מידע שנמצא במסמכים מסוימים, בקש לראות מסמכים אלה לפני שתענה לשאלות. במקרים רבים החקירה מתייחסת למעשים ומסמכים שהתבצעו עד 10 שנים קודם לכן, ולא תמיד תזכור את הנסיבות להתרחשויות. אם אינך יכול להתייחס לכתוב במסמכים בגלל לחץ, בלבול, שכחה, חוסר במסמכים וכדומה – השב לחוקריך כי אינך יכול לענות על השאלות ונמק את הסיבה לכך.

הפסקת החקירה: במקרה בו אתה חש ברע, או סובל מעייפות או חולשה – ציין זאת בפני החוקר ובקש להפסיק את החקירה. אם החוקר מסרב, דרוש כי הדבר יירשם בהודעה.

נלקחת לחקירה?

כך תתמודד עם שאלות החוקרים

דאג להגיז את הדברים החשובים. אל תסתפק בהשבה לשאלות של חוקריך, ואם יש לך מידע שחשוב לך לספק – חשוב לציין זאת גם אם לא נשאלת עליו.

זכור: ההודעה הכתובה היא החשובה ביותר. אין כל חשיבות לשאלה מה החוקר חושב עליך, מכיוון שהפרקליט הוא זה שיחליט אם להגיש נגדך כתב אישום על סמך הדברים שנכתבו בחקירה. לכן, ודא שהדגש ניתן לא על יחסיך עם החוקר, אלא על ההודעה הכתובה שהוא עורך.

אם אינך זוכר פרטים מסוימים, ציין בתשובתך כי אינך זוכר.

שים לב לשאלות שנשאלות על ידי החוקרים בגרסאות שונות. זוהי שיטה נפוצה בה החוקרים עושים שימוש כדי להתיש אותך,

חזרה לתפריט הראשי <<

להוביל אותך למענה של תשובות סותרות ולגרום לך להיראות בלתי אמין. ההמלצה היא לענות בפשטות - "השבתי כבר על השאלה הזו ואין צורך לשאול אותה שוב".

מאילו "מלכודות" צריך להיזהר בזמן חקירה?

שום דבר אינו מקרי: פגישות במסדרון עם נחקר אחר, הכנסת חוקר נוסף באמצע החקירה, שיטת "חוקר טוב, חוקר רע" - כל אלה לא מתרחשים במקרה. עליך להמשיך ולהיות עירני בכל עת.

"אוף דה רקורד" הוא מצב שאינו קיים: כל מה שתאמר לחוקרים, לנחקרים אחרים ובכל רגע, גם בהפסקה או כאשר דברך אינם מוקלטים - יכול לשמש נגדך. גם אם החוקר אומר לך אחרת, עליך להיזהר בדברך בכל עת.

סיום החקירה:

בדיקת הנוסח הכתוב והמשך התהליך

קרא היטב את נוסח החקירה. בסיום החקירה, עליך לחתום על הדברים שנכתבו. הם הראיות שיוגשו כנגדך ויעברו לפרקליטות שתחליט אם להגיש נגדך כתב אישום. גם אם אתה עייף, השעה מאוחרת ואתה מותש מהחקירה הארוכה - **לעולם אל תוותר על קריאת נוסח החקירה.** הקדש לכך תשומת לב וקרא היטב כל מילה לפני החתימה על מנת לוודא את רמת דיוק הדברים. בחקירה ארוכה הנפרשת על פני מספר עמודים, מומלץ לבקש לקרוא אותה בסיום כל עמוד.

אם נוסח החקירה אינו משקף את דבריך המדויקים, דרוש לתקן אותו. במקרה של סירוב, חשוב להמשיך ולהתעקש. נוסח זה הוא קריטי והוא הבסיס להחלטה האם להגיש נגדך כתב אישום.

חזרה לתפריט הראשי <<

כתוב את כל מה שנאמר במסגרת החקירה.
מיד בתום החקירה, עליך להעלות על הכתב את כל מה שזכור לך ממנה, מאחר שלא תקבל שום העתק שלה מידי החוקרים. הדבר חשוב מאוד להכנה לקראת החקירות הבאות.

היזהר משיבוש הליכים. בשום אופן אל תשמיד מסמכים וראיות, ואל תתאם גרסאות עם איש. עבירת שיבוש הליכים היא חמורה ביותר ועליך להקפיד שלא לקחת בה חלק.

חזרה לתפריט הראשי <<

keren@keren-law.co.il

03-6354090

054-5946363

פסילת ספרים ושומות

3

הוראות ניהול ספרים בישראל מחייבות כל נישום ועוסק למלא תקבול המתקבל בידיו בסמוך לקבלתו. זאת, משום שניהול ספרים תקין מאפשר לרשות המסים להעריך את הפעילות העסקית האמיתית של הנישום ולהטיל עליו מס בהתאם.

כאשר בעל עסק לא רושם תקבול, ספרי החשבונות שלו עלולים להיפסל אם הנסיבות מצביעות על העלמת מס או ניהול לקוי של רישום התקבולים. על פי עמדת בית המשפט בישראל, דווקא תקבולים קטנים שעלולים להישכח במשך יום של פעילות בעסק, צריכים להירשם באופן מסודר בסמוך לקבלתם.

פסילת ספריו של נישום מתבצעת כאשר קיימת סטייה מהותית באופן ניהול הספרים, כך שיש בה כדי לפגוע ביכולתה של רשות המס לקבוע את מחזור העסקאות או את המס בו הוא חייב.

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

מתי פוסלים ספרי חשבונות של עסק?

הוראות ניהול פנקסי החשבונות, המשותפות למס הכנסה ולמע"מ, קובעות כי בעל מקצוע חופשי ינהל את התיעוד ואת מערכת החשבונות באחת השיטות המקובלות המתאימה לאופי העסק והיקפו. אי ניהול ספר לקוחות יכול להיות עילה לפסילת ספרי הנהלת חשבונות העסק על ידי מס הכנסה או מע"מ. על פי החוק, לפקיד השומה סמכות לנקוט בסנקציה חמורה ולפסול את ספריו של עוסק בגין אי רישום תקבול, אך יימנע מלנקוט בצעד זה אם שוכנע כי היתה עילה מספקת לאי רישום התקבול.

הכלל המקובל היום הוא כי פסילת ספרים תתרחש כאשר בנוסף לאי רישום התקבול, הנסיבות מצביעות על כך שהנישום ניסה להעלים מס, או שהוא מנהל את רישום

חזרה לתפריט הראשי <<

התקבולים בעסק באופן לקוי. לאחר בחינה מקיפה של הנסיבות, פקיד השומה יחליט אם לפסול את ספריו של הנישום או להסתפק באזהרה בלבד.

כיצד מתבצעת ביקורת ניהול ספרים?

ביקורת ניהול הספרים כוללת תצפית על בית העסק, קניית ביקורת, הזדהות של המבקרים, בדיקת רישום קניית הביקורת ומערכת הספרים כולה המצויה בעסק.

שלבי הביקורת יכולים להיות רצופים, אך גם יכול לחלוף זמן ביניהם מסיבות שונות. אין בכך כדי לפגום בביקורת, אך בהחלט יש בכך בכדי ליצור בעיה עתידית בשחזור הפעולות של העוסק והיכולת שלו להתגונן מפני טענות שונות שיועלו כנגדו.

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

בתום הביקורת, מכינים המבקרים דו"ח שבו ניתנת גם לבעל העסק האפשרות להגיב על הממצאים. על הדו"ח חתומים המבקרים ובעל העסק, והוא מועבר למנהל מחלקת ניהול הספרים אליה שייכים המבקרים. מנהל המחלקה בודק את הדו"ח ומחליט בהתאם לממצאים מהו סוג הליקוי, אם נמצא כזה. הביקורת מסוכמת, מדווחת, והחומר מועבר לידיעה ולהמשך טיפול במשרדי פקיד השומה בו מתנהל תיקו של העוסק המבוקר.

מה המשמעות של פסילת ספרים?

כסף, והרבה.

המשמעות הכספית של פסילת ספרים יכולה להיות הרסנית לעוסק ואף לסכן את קיומו של העסק. כתוצאה מפסילת ספרים, החברה או העסק עומדים בפני קנס על אי ניהול ספרים

חזרה לתפריט הראשי <<

כדין, שיכול להגיע עד ל-1% מגובה המחזור, והוצאת שומות מעודכנות לפי מיטב השפיטה של רשויות המס.

האחריות היא שלך בלבד, לא של רואה החשבון

גם אם יש לך רואה חשבון או יועץ מס שמנחים אותך כיצד לנהל את ספרי החשבונות, האחריות על ניהול הספרים מוטלת אך ורק עליך, בעל העסק, ועל העובדים שלך.

כאשר בעל עסק לא מעדכן תקבול ששולם לו בספרי החשבונות ללא סיבה מוצדקת, רשות המסים בודקת אם מדובר בניסיון להעלים מס, או בטעות שנובעת מניהול לקוי של ספרי החשבונות. בהתאם לתוצאות הבדיקה, הרשות מחליטה אם לפסול את ספרי בעל העסק או להסתפק באזהרה בלבד.

חזרה לתפריט הראשי <<

מה אפשר לעשות נגד פסילת ספרים?

כדי להתגונן נגד סנקציית פסילת ספרים, אפשר לטעון שתי טענות: האחת – כי כלל לא היה "תקבול" כמשמעותו בהוראות ניהול ספרים, והשנייה – כי היה תקבול, אך היתה סיבה מספקת לאי רישומו. בית המשפט מפרש את המונח "סיבה מספקת" כהתרחשות של אירוע בלתי צפוי וחריג, כאשר כל מקרה ייבחן על פי עובדותיו. טענות כגון לחץ בעבודה או תקלות טכניות ברישום התקבול (למשל בקופה הרושמת) – אינן מהוות סיבה מספקת לאי רישום התקבול.

שים לב: בערעור מס הכנסה בנושא פסילת ספרים, על פקיד השומה להראות כי היה תקבול שלא נרשם. אם הצליח, על הנישום להציג סיבה מספקת לאי רישום התקבול המיוחס לו.

חזרה לתפריט הראשי <<

מה עושים במקרה של שימוע לפני פסילה?

לפני פסילת ספריו של עוסק, הרשות חייבת לזמנו לשימוע על מנת להשמיע את טענותיו. השימוע הינו זכות של העוסק ולא חובה, אך מומלץ מאוד שלא לוותר על הליך השימוע.

לפני שימוע ברשות המסים, חשוב מאוד להיוועץ עם עו"ד מומחה לעבירות מס, על מנת לקבל ייעוץ משפטי שעשוי לשפר משמעותית את תוצאות השימוע, עד לכדי קבלת טענות העוסק והימנעות מפסילת ספרים, על כל משמעויותיה.

חזרה לתפריט הראשי <<

חשוב לדעת:

כל עוסק חייב בניהול ספרים בדרך שמוסדרת בהוראות החוק. בכל מקרה של טיפול בתוצאות של ביקורת ניהול ספרים, כמו גם בהליכי הערעור העומדים לרשות העוסק, מומלץ לקבל יעוץ מעו"ד הבקיא בתחום.

בכל ספק בעניין דרך ניהול הספרים, חובה עליך לקבל אישור מראש ובכתב מפקיד השומה.

אי ניהול ספרים או ניהול ספרים בסטייה מהותית מהוראות החוק, מהווה גם עבירה פלילית.

עוסק שמעסיק עובדים חב באחריות אישית גם לפעולות עובדיו. לכן חשוב לתדרך את העובדים, ולהחתים אותם כי הם עברו הדרכה, ההנחיות מובנות להם והם יפעלו לפיהן.

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

כאשר מתנהלת ביקורת בעסק, ניתן ורצוי להתייחס במקום לכל שאלה או בעיה שמעלים המבקרים, ולוודא כי הדברים נרשמים במדויק בדו"ח הביקורת. מצד שני, אם יש חשש כי התייחסותך לשאלות המבקרים יכולה להחמיר את מצבך, מומלץ לשקול את הדברים ולעכב את התגובה עד לביצוע בדיקה מעמיקה יותר או התייעצות עם בעל מקצוע.

בחוק מוגדרים מועדים להגשת ערעור על קביעת רשות המסים לפסילת ספרים. יש להקפיד לפעול ללא דיחוי ובמועד החוקי.

לעולם אל תוותר על שימוע. המשמעות הכספית של פסילת ספרים יכולה להיות הרסנית, כיוון שיכולה להוביל לחיובים כספיים של קנסות ומס בשיעורים גבוהים. מומלץ להגיע לשימוע ולטעון את טענותיך לאחר קבלת יעוץ, ואף להגיע לשימוע מלווה בעו"ד.

[חזרה לתפריט הראשי <<](#)

4 ייצוג משפטי על ידי עורך דין

אל תסמוך על המזל: קבל עזרה מעו"ד מומחה

אל תסמוך על המזל: קבל עזרה מעו"ד מומחה

מדריך זה מספק מידע שעשוי לעזור לך להתמודד בצורה נכונה מול רשות המסים במקרה של חשד נגדך, אך יש להבין כי הוא מהווה "עזרה ראשונה" בלבד, ואינו מחליף יעוץ אישי מעורך דין המומחה לענייני מסים.

עבירות מס הן חמורות ביותר ולא כדאי להשאיר את ההתמודדות מולן למזל או למחשבה ש"יהיה בסדר". התייעצות עם בעל מקצוע שזו התמחותו יכולה להציל אותך ממצבים לא נעימים ומתסבוכת קשה עם החוק.

חזרה לתפריט הראשי <<

מתי מומלץ לפנות לעורך דין?

כאשר נפתחת נגדך חקירה גלויה של רשות המסים. כלומר - אם הגיעו לבצע חיפוש בביתך, עיכבו אותך לחקירה, נעצרת או שהטילו עליך תנאי שחרור מגבילים.

בשלב מעצר מתמשך או שחרור בערבות הנקבעים על ידי בית המשפט.

חזרה לתפריט הראשי <<

אודות משרד עו"ד זרקו זמיר

משרד עו"ד זרקו זמיר מתמחה בתחום המסים, ומעניק שירותי ייעוץ וייצוג משפטי במקרי חשד לעבירות מס, הלבנת הון ועבירות צווארון לבן. למשרד ניסיון רב בהתנהלות מול רשות המסים ובתי המשפט בכל הקשור בהליכים פליליים, ערעורים והליכים כספיים ואזרחיים כגון פסילת ספרים ושומות.